

PERŽVALGA.

„Vilniaus Žinios“ N66 praneša, kad P. Chodzko, Vilniaus fotografas, 1 dieną liepos mėnesio pradės spauzdinti fotografų albumą, vardu: „Lietuva paveiksluose“ su paaiškinimais, kas apie kiekvieną žinoma iš istorijos, etnografijos ir padavimų, lenkiškai ir lietuviškai.

Tasai albumas susidės iš paveikslų 1) istoriškųjų vietų nuo seniausios gėdynės ir ligių dienų; 2) vietų, atsižymičių priginties veikslumu, kuri da labiaus padidys priemonę. Eis sąsiuviniais po 12 paveikslų prenumeratos keliu.

— „Skardas“ N13 praneša jog pereitą nedėlią, nežiurint to, kad pagal įstatymus dumas atstovai ir jų butai yra nepaliečiami, policija padarė krata, jam nėsant namie, pas Suvalkų gub. atstovą Bulotą, bet rasti nieko ypatingo nerado.

— „Liet. Ukininkas“ N11 praneša iš Porto Allegre (Brazilija). Lietuvių ten yra dešimt šeimų. Visi esą iš Vilniaus gub. Turi namie mažus sklypelius žemės, kurią esame atidavę į nuomą. Jie ten užsiima uke. Bet vargas tarp jų didelis, nes jau antri metai kaip atsilanko pas jus šarančiai, kurie viską ant laukų naikina, todėl ir badas ir skurdas neapsakomas. Norėtų pagrįžti į savo mylimą Lietuvą, bet neturi už ką. Norėtų pas ką nors paklausti patarmės, bet ten visi jiems svetimi, saviškai gi toli.

— Mums praneša, kad vėl „Spindulys“ pradės išleidinėti Pittsburgu nuo pirmos gegužės. Tie kurie yra užsirašę „Spindulį“, o jau permainę savo antrašus, meldžia jų priduoti antrašą dabartinį. Praneša, jog „Spindulys“ išleidinės iliustravotas ir bepartiškas.

„Spindulis“

82—17 str.

S. S. Pittsburg, Pa.

Iš Lietuvos.

Kaunas Vasario 25 d. su streikavo visi miesto duonkepiai. Užsidarė visos keptuvės. Darbininkai tvirtai laikėsi ir nesileido nuo savo reikalavimų. Tesėsi streikas visą savaitę. Pirmieji nusileido žydų keptuvių savininkai pakui — krikščionis. Darbininkai sutiko dirbti šiomis sąlygomis: 1) 9 valandų darbo dieną; 2) per savaitę viena diena pailsio; 3) be tos pailsio dienos turi būti švenčiama: Naujajei Metai, sausio 9 d. (užmuštųjų Peterburgo darbininkų atminimui). Velykų 3 dienos, gegužės 1 diena, 2 Sekminių ir Kaledų dvi dieni ir tt.

Surviliškis (Kauno pav.) **Mitingas.** Čia buvo susauktas miške žmonių mitingas. Susirinko iš apylinkės 100 su viršum žmonių; buvę vyrų ir moterių. Kalbėtojas aiškino žmonėms, kokie mūsų reikalavimai ir ar duma juos gali išpildyti; kabėjo apie vyriausybę ir jos darbus. Buvo kalbama ir apie mūsų atstovus keno reikalus gis jie dumoj. Buvo nutarta nusiųsti pasveikinimą atstovams: Gudavičiui, Povylui, Kupstui, Kumeliui ir visiems atstovams socijaldemokratams, kad jie iškovotų bežemiams ir mažžemiams laisvę ir žemę, reikalautų amnistijos. Susirinkusieji iš savo pusės prizadėjo paturėti atstovus.

Tarp kito ko per mitingą buvo nutarta neduoti eikvoti valdžios ir ponų miškų. Nevienais metais da teip nebuvo naikinamas miškas, kaip šįmet. Surviliškių valsčiui yra su viršum dešimtinų valdžios miško, biednieji gi žmonės negali prie jo nė už pinigus prieiti: viską išperka ir išgabena užsienių pirkliai. Teip, šį rudenį buvo parduota užsienin 700 kelmų. Taigi, susirinkusieji nutarė pranešti

atstovams, kad jie tartų apie tai savo žodį ir kviesti kitus valstiečius, kad visur nebeduotų naikinti mūsų girių ir miškų.

Kalnaberžiai (Kauno p.) **Stolipino dvaras.** Kalnaberžių dvaras priklauso ministerių pirmininkui Stolipinui, Kumečių (ordinarninkų) algos: 30 rub. pinigais, rugių — 10 purų, avių — 6, miežių — 7, žirnių — 8, bulvių sodina 8 purus. Moterims dykai atbuti reikia 30 dienų; kontraktuose nepasakyta, kokio darbo, — ką duoda, tą turi dirbti. Pasipriešį, tuojau gausi pabaudos 50 kap. Pajieškosi-gi da kokių tiesų, tai, kaip be matant, busi atstatytas, nors viduryj vasaros; ir algos tada negausi, gerai, jeigu iš mylis tos duos ką už sėklą.

Krakiai (Kauno pavieto) Krakių dvarininkas Zaborskis prisakė kumečiams samdyti antrininkus nuo savęs. Tuos, kurie nepaklausė arba negavę, ponas sukimšo su šimynomis po du į vieną lindynę, ir ten dabar kenčia vargą moters su mažais vaikais.

Darbininkai, apsisaugokit! Tai ponai jums kilpas nori įtaisyt su tais antrininkais! Savalkų gubernijoje jau priversti jie atsisakyt nuo antrininkų, tai čia įveda.

Zagarė (Šianlių pav.) **N.** riškinas, bijodamas streikų, jau visi metai kaip laiko savo dvere visą eskadroną dragunų. Jų užlaikymui kas mėnuo moka izdan po tukstantį aštuonis šimtus rublių (1800 rub.). Teip per metus sumokėjo su viršum dvidešimts vieną tukstantį rublių. 4) kur da šiaudai ir malkos, dykai imamos, kur dobilai, avizės, pusdykiai gaunamos? Ponas bevelyja dešimtimis tukstančių išleisti, kad tik nereiktų nusilenkti prieš sermėgius, kad nereiktų jų reikalavimų klausytis ir streikų bijoti. Bet pernai va-

sarą ir per dragunus Gruzdžių darbininkai streikavo ir šį-tą laimėjo.

Ramygala (Panevėžio p.) Kun. Genis, užkviestas atvažiuoti į Bačklainių bažnytelę (tos pačios parapijos) palaidoti su mišoms Masiliūnienės kuną, prisizadėjo ir liepė atsiųsti jam arklius 7-oj valandoj ryt. Bet kuomet paskirtą dieną arkliai buvo jam atsiųsti, klebonas atsisakė važiuoti: toris, girdi, dėlėi naminių reikalų važiuoti į Krakinavą. Bet važiuoti niekur nevažiavo, tik visą dieną lėšė kortomis su ponu Jasiukevičium.

Kuomet teip elgiasi kunigas, tai „diev škas“ darbas, bet kuomet žmonės, teisingai pasipiktinę tokiu pasielgimu, aprašo tai laikraštyj, tai jau ir toks darbas, ir tas laikraštis, ir tie skaitytojai pavirsta į bedevius! Be abejonės, anot kunigų, believ ška! rašyti ir apie tai, kad kun. Bablys, Panudėlyj (Zarasų pav.) duodamas šitą vienai porai, staiga iš-tumė jnos šiz „Dievo stalo“; pasakoja kad jam atėjusi į galvą mintis, kad perpūgiai pėnės už šitą prie altorio us, na tai ir iš-tumė.

Be abejonės, kunigai palai-kys už bediev šką ir toką korespondenciją, kad Žagarės ir Skėzgirio klebonų pirmininkai ir patys tankieji šiečiai — yra dragunai ir aficerai ir pirmasis jų — Ost-nas, tas pats, kurs pernai pavasarij duko po Lietuvą skraidytojų dragunų būriu vadinas. Pačioje Žagarėje jis visai nekaltai sušaudė vieną žydą, sušaudė šarmitų vienus namus, išvaikė naujai išinktąją valdžios valdybę, ir tiek būmės moterims įvarė, tiek ašarų nekaltoms žmonėms iš-paudė. Dabar Otenui per daug nuobolu ramioje šalyje sėdėti, o žmonės, kaip susitarę, nedaro nekokių maštų; nuobodu ir kunigams be darbo bunant, o susidėjus į kruvą

prie kortų nepamatai, kaip naktis prašvilpia.

„Skardas”.

Troškunai (Ukmergės p.). Šnipai—provokatoriai. Kovo 4 d. turėjo būti Troškunuose spektaklis, bet dėl vietinės policijos trukdymų (gubernatoriaus spektaklis buvo leistas), jis buvo atidėtas. Kaip juodvarnių, išvisur prisirinko sargybinių ir įvairios rūšies šnipų. Buvo čia ir zinomasis visiems Baltakys. Neturėdami, ko veikti, landė jie po visas sankrovas ir rinką, klausėsi, kas ką kalba. Ypatingai atkreipė visų atydą vienas šnipas, kuris, važinėdamas kratų daryti, apsitaiso kareivio rubais ir užsikabina ant kaklo raudonus sargybinio šniurelius. Tą dieną jis buvo juodą skrybelę ant galvos užsidėjęs. Norėdamas pramanyti sargybiniams darbo, jis kurstė jaunimą kokį trukšmą padaryti: šaukė jaunus vaikinus sargybinių mušti, kurstė išdaužyti monopolį ir kada vienas įklausęs vaikiną metė sniego gniauztę monopolio langan, jį tuojau suėmė. Kitoj vietoj tas pats šnipas, pasistojęs augščiau prie Petkuno sankrovos durių, šaukė: „Draugai! Neduokime velniams kankinti mūsų draugų! Eikim ir paliuosuokime juos”. Po to jis, užėjęs pas Petkuną ir pasivadinęs jo dukterį Liudviką į atskirą kambarį, ėmė prašyti pinigų revoliucijos reikalams; sakėsi atvažiavęs iš Vilniaus ir visus šio krašto vadovus gerai pažįstęs. Matydamas, kad mergaitė nieko nežino ar nenori jam sakyti, grumodamas revolveriu, prispyrė kalbėti, kas jam buvo reikalinga. Pasibaigus „tardymui”, jisai pasišaukė sargybinius, kurie netoli buvo, ir suėmė mergaitę.

Tą pačią dieną sargybiniai atėmė visas knygutes iš škaplierninkų Zavadzkių, Bagdziūno ir da vieno raguvičio, —

vienutinį pelną biednų žmonių; paėmė viską, net ir juodašimtiško turinio knygutes; paliko tik maldaknyges. Berkratant juos, minėtasai šnipas kurstė jaunimą: „Neduokite kratyti, draugai! Tai mūsų šviesa! Neduokime skriausti šviesos platintojų!” Bet niekas neklausė jo; matyt, jautė visi vilką avies kailyj.

Ant rytojaus atvažiavo į Troškunus pristovos. Išklaušinėjęs abu vaikinų ir Petrunaičią, išliuosavo visus. Buvo šaukti pas pristovą ir abudu škaplierninku.

Žmonės kalba, kad minėtasai šnipas gyvenęs savaitę prieš rengiamąjį Troškunuose spektaklį, uostinėdamas, ar ko nesuseks.

Troškunai (Ukmergės p.). **Arėštai ir kratos.** Neliauna mūsų krašte siutus policija ir visokie šnipai. Štai 10 kovo atsigriudo Kupiškio pristovas su gauja sargybinių į Gudelių kaimą pas ukininką Jonelį, padarė kratą ir areštavo studentą Antaną Didžiulį, kuris ten vaiką mokino. Nors krėzdami nieko priešingo valdžiai nerado, vienok dykais nagais nepatogu grįžti; surinko daugiau 200 legališkų knygučių, apie 15 laiškų, visus laikraščius, nors visų tebuvo tik po vieną ekzemplierių. Paimtasias knygas ketino grąžinti, tik kažin ar neužmirš. Tą pačią dieną areštavo ir jo tėvą Grezionių dvarelį S. Didžiulį. Prieš porą dienų buvo areštavę J. Šiaučiuną iš Padvarninkų sodžiaus. Štai kaip veikia pas mus policija! Gal dėl to, kad jau duma sušaukta?...

Stutkunai (Virbališkio valsč., Ukmergės pav.). Neseniai čia buvo apsilankę sargybiniai dėl mokesčių. Ukininkai J. Lukošius, S. Lukošius, ir M. Šinkunas, įivadinę sargybinius kitan kambarin, buk degtinės gerti, ap-

skundė Juozupą Vilką, buk jis juos „buntavoja”. Kaip tik atėjo Vilko tėvas, tuoj jį pasveikino vienas sargybinis per ausį. Paskui liepė vesti ir parodyt, kur jo sunus. Sunų „prikalais” apdaužė, buvo suėmę, bet tam pasisekė išsisukti. Tuomet vėl ant tėvo puolė, norint jo buvo viskas užmokėta.

Žagarė (Šiaulių apsk.). Pas mus, Žagarėje, skraidytųjų burys ir sargybiniai tur daug darbo ir tikrai darbuojas: pačtoj kasdien stovi po 2—3, tai dragutai, tai sargybiniai, — saugoja, kad kas nors bloga neatsitiktų; turgaus dienomis, kad kada ir mažai tesuvaziuoja žmonių, jie vis reikalingi pakamanduoti: tu vaziuok šen, tu čia apsistok ir tt. Be to da aplinkui po sodžius daro kratas, visur jieš ko šautuvų, o kartais ir pasiseka rasti nors kokius iš senovės užsilikusius gilzus, — tas jau ir areštuojamas. Triš savaitės atgal buvo kratos apie Skaizgirį (Žagarės filijos baznytkiemij: krėtė Budraičių sodžių; pas ukininką Tolky rado šautuvą ir keletę gilzų; kiek rado pinigų, visus sau susiglemžė. Suėmę tėvą ir sunų, išsivarė sau ir, kokią savaitę ar daugiau pavarinėję, paleido. Tas Žagarės veiklusis burys nusiėmė fotografijas: visi šautuvus ir kanuoles ant mūsų atsu, tas sustatę, patįs aficeriai sau ramiai sėdžia susėdę ir visas jų burys aplinkui juos apsupęs stovi. Skaizgiryj, pas ukininką Jarą krėzdami, šautuvo nerado, bet pinigų tai apie kokį 100 ar kiek rublių su jieškoję ir išsinešę sau. Gimbučių sodžiuj pas ukininką Dijoką atėmę šautuvą, bet pačių neėmę. Mat, Skaizgiryj yra latvis—girtuoklis Lindermanas: jis iš-iklausinėja nuotokių savo draugų—girtuoklių, kas tur kokį šaunamą; nueina pas tą ukininką, prašo pinigų ar mėšos, o kad tas jam neduo-

da, jis užveda dragunus arba Kazdailą, baisų šnipą ir Žagarės urėdninko pagelbininką—miestsargį. Tas Kazdaila prie ko tik prisikabina, tą visada gerai apiplėšia ir pridauzo.

Cia pat Skaizgiryj, Reibenijų sodžių, krėtė Žagarės urėdininkas su tuo savo Kazdaila bent kokius penkis ukininkus ir pas vieną tikrai terado šautuvą. Bet sako, kad krātė tai krātė, net ir lovų visų šiaudus išverčia ir teip po visas kamaras ir užkampius išlandžioja. Ir tiek dragunai, tiek policistai viską patinkamą sau sugriebia.

Šiaulėnai (Šiaulių pav.). Šiaulėnų urėdininkas, Matviejenka, tas—pats, kuris buvo pavogęs Petro Ambrozaič'o arklių iš Mantviliškių (žiur. „Naujoji Gadyne” N22) išgalvojo sau vėl naujus kyšius. 3 savaitės atgal per Šiaulėnų ukininkų pievas pradėjo vežti medžius iš Titavėnų miško į Radviliškio stotį. Tų pievų savininkai susitarę nutarė neleisti vežėjams pievų važinėti, nurodydami tam tikslui tikrąjį kelią. Vežėjai sugrižo atgal į Titavėnų girią ir papasakoja apie tai medžių užveizėtojų. Tas atvažiavo pats iširti, kamė dalykas. Žmonės nesutikę leisti per pievas sunkenybių vežti. Tuomet užveizėtojae kreipėsi į vyriasnybę, Šiaulių urėdininką Natviejenką, ir tas, gavęs kyšį, liepė vaziuoti per pievas, kaip vaziaavę. Bet ukininkai nenusiminė, o pasiskundė žemiečių viršininkui, nurodydami, kad vienas iš jų net yra matęs, kaip urėdininkas yra paėmęs iš užveizėtojų rankų žalsvą trirublinę. Galų gale buvo priverstas Radviliškio antstolis atvažiuoti į Šiaulėnus ir iširti tą dalyką; parašė protokolą, kuriame prirodė, kad urėdininkas yra paėmęs kyšį. Dabar tas, turbūt, iš apmaudos išsidangino kažinkur pasilsėt ir nėra žinios, ar begriž į Šiaulėnus.

Krakiai (Kauno pavieto). Krata Šile buvo padaryta varo 19 d. Jieškojo degtinės varytojo ir kokio tai „cicilisto“. Per visą naktį krėtė ir nieko nerado. Moteris užtektinai išgązdino. Pridirbo ir blėdies. Atkasė Mondriejauskienės rusį ir tokiu budu sušaldė bulbes. Masaičius iškrėtė D. ir D., o paskui, nusigrudo į Paliepių sodžių. Krėtė 7 šnipai su akcizninku. „Skardas“.

Liudnos žinios iš Lietuvos.

Vis liudnos ateina žinios iš Rusijos, podraug ir iš to mūsų nuvarginto krašto Lietuvos, ką ten įtaiso ta baigenti kirmyt caro valdžia.

Žmonės išrinkę atstovus į dumą, tikėjosi, vis-tik gal bus geriaus, nors socialistai drąsiai aiškino, kad iš to rinkimo teip-pat kaip ir iš pirmojo nieko gero negalima tikėtis, kol nebus galutinai sunaikinta caro valdžia, o jos vietoj pastatyta nauja, žmonių valdžia. Socialistai pritarė rinkimuose, kad parodyt žmonijai viso pasaulio, idant ir Rusijoje, teip kaip ir kitose laisvose viešpatystėse, yra milijonai žmonių geidžiančių laisvės. Jau galutinai žmonės persitikrino, kad geruoju iš valdžios nieko nesulauksi, nes visi atsitikimai pereitų ir šių dienų rodo, ko valdžia geidžia ir kokia teisybė pas auą.

Petrapilėj darbininkai tapo sušaudinti užtatai, kad ejo pas carą su tuščiom rankom reikalaudami, geriaus sakant prašydami žmoniškų tiesų.

Žmonių išrinktus atstovus tuos kurie yra drąsesnių pažiūrų, ta budelių vyriausybė buvo užmanius užslogint Taurydos rumuose. Tas nepasisekimas vėl parodė visiems gyventojams, ko geidžia ta šventoji caro valdžia, nes lubos puolė ant sėdynių pirm susirenkant atstovams, po tai pušei kur randasi tikri žmonių

apginėjai. Kokiomis akimis dabar gali žiūrėt viso krašto gyventojai į tokius valdžios pasielgimus, kuri zudydama atstovus norėjo prazudyt viso krašto gyventojus, o likus su juodašimčių išrinktais atstovais vėla tęsti savo dienas.

Dabar pačioj dumoj tuos atstovus kurie yra drąsesni ir tvirčiau stovi už darbininkišką tiesą, visoki Stolipinai stengiasi apkaltint prašalint iš skaitliaus atstovų: mat valdžiai geriaus, kada ji viena, ka nor tai ir dāro, bet kadangi visoj dumoj yra didesnė pusė su geroms pažiūroms atstovų, tai yra pritariančių ir kovojančių už darbininkišką tiesą, tokiu budu ir ši duma kabo kaip ant plauko.

Matyt, artinasi toji baisi diena, kuomet toji šuniška vyriausybė priversta bus atiduot rokundą, bet tai yra sunki diena ir bus sunkesnė, jeigu nebusim prisirengę prie tos laukiamos ateities, tai yra kaip galim neremsim, tuos kurie stoja į akį į kovą su teip bauriais išnaudotojais mūsų brolių ir mūsų pačių. Jeigu neremsime kovotojų, tai kartu trotysim viltį į ateitį, nes jų jiegos negali tiek išnešti, ...jeigu anie nesigaili savo gyvybės, dėl visų žmonių labo, tai mes neturime gailėtis, išlaidų kovotojams, tai partijai, kuri drąsiai stoja į tą sunkią kovą su caro valdžia.

Čia paduodu ištraukas iš laiškų.

Praneša iš Suvalkų gub. Naumiesčio pav.: Prieš pat Velykas 18 ir 19 d. kovo atsi buvo bylos politiškųjų Naumiesčio pav. tik tų, kurie stoja į teismą.

Iš Griškabudžio vals. liko apkaltinti: Rogupių kaimo Juozas Baltrušaitis 6 mėnesiams kalėjimo, Bliuviškių Vincars Armonaitis 1 metams kalėjimo, Juodišius Gerulius 1 metams į Petropavlo tvirtovę.

Buvo stojusių ant bylos ir

daugiau, bet kitus pateisino.

Graziškių Jurgšaitį da ir dabar nepabaigė sudyt.

Pilviškių Kačergius da ir pakoleik sėdi be teismo, matomai da lig šiam laikui šnipai neišmislįja už ką kaltint, teip ir kankina per dienas.

Matot, broliai, kad toji Rusijos valdžia ēda gyva žmogieną be jokio atžvilgio, geria nekaltą žmonių kraują, kurs laukia atmonijimo, delto-gi neužmirškime vaitojančių kalėjimuose, nes jie tikisi ant mus...

Toliaus rašo apie žemsargį Rinkių, kurs pernai žiemą su kazokais jodinėjo po Naumiesčio pav., areštuodamas ir budelškai plakdamas nekaltus žmones, tai tas kurs suvirgdino ne vieną mūsų senutę. Jo darbai su šnipu Bukšniu ir kitais neužmirštini; tai jisai pernai atsitrenkęs vidurnaktį į Buktiškių kaimą sušaudė Andrių Baltrušaitį. Tie pats šunias dabar teisina, kad jis ēsas nekaltas, nekaltai sušaudytas.

Minėtam žemsargiui parvažiuojant nuo bylų iš Senapilės vidudienį nežinomi žmonės su akmenims sudaužė kaukolę, nors tą dieną anas, kytraudamas, nieko nerodė, nekando į gyvą mesą. Bet vienok da jis galės šnipinėt; dabar net nė nešiojās raudonų siulių, kad nepazintų žmonės, jog šnipas.

F. Li-tis.

Ko truksta?

(Juodojo debesio" dėlei.)

— „Daugiau, kalbėtojai, taktikos, taktikos!“ — karbėjo savo laiku „Kova“. Aiškus dalykas, kad taktika gerių-geriausiai proteguoja varomą dalyką, o vienas žingsnis, vienas tik žodis, kartais net — garsas, patekęs ne į savo vietą, — tiesiog suardo visą harmoniją darbo, padėto įvykdinimo to-pat-dalyko. Viešame gyvenime betaktikos nenužengsi nė vieno žingsnio pirmyn. Kam-

kam, bet jau mūsų viešiesiems veikėjams butinai reikia taktikos. Nebandau čionai apriboti, kas tai yra taktika, jei neklystu — „Kova“ tai atliko; kam rašomi šie žodžiai, — tie gerai supranta, kas tai yra taktika, supranta — gal nors teorijoje...

Taktika — lieka sau taktika; — čionai noriu tiktai atkreipti atidžią mūsų viešųjų veikėjų į artimą taktikos giminę, giminę, kuri taktiką proteguoja, — etiką. — Suprantame, sakysime kas tai yra etika, — suprantame vėlei nors teorijoje... Etika — tai juk labai labai patogus dalykėlis, — tačiau nesakau, kas tai yra etika. Gal nežinau? — Tiek-to, užteks ir to, kam reikia...

Dailūs muzikoje prigimtieji (naturališkieji) dissonansai. Tartum keistai jie užgaudžia, tačiau, kaip jie puikiai puošia harmoniją!... Tačiau užtenka vieno-vienintelio neteisingo dissonanso ir — visa harmonija į niekus pavirsta.

Kiekviename dalyke naturališkieji dissonansai — tie siog jį (dalyką) puošia, tobulina. Visai kas kita su neteisingais!...

Taktika, etika, dissonansai — harmonija...

* * *

Nieks neniekina Sokrato už tai, kad jisai nebandė pabėgti iš kalėjimo, o prisitaikė prie žiaurios ištarmės ir išgėrė nuodų taurę. Gerbia net jį už tai: sako, teisybę parėmė! — Jisai nurodė idėję. Nieks neniekintų tosios taurelės, — jį dailią vietą rastų muzėjuje...

..... Tegul, sakysim, visi faktai buna pseudoistoriški, tegul dauguma žmonijos turi akis muilemis prikrestas, tegul pseudofaktų priežastimi buna vieu tik niekšybė, — tai visgi, klausiu, kame čionai idėjos paguodonė, idėjos, kurios ta-

rinį, sakykim, nors tik vaidentuvė sutverė?!... — Godoja idėją, privalau godoti ir tai nuo ko jį paeina godoti josios išsirikta įrankį. — godoti nors vien tik iki idėjos ploto rubežius....

...Panašus išsireikškimai, pagalios aprobavimas panašų išsireikškimų ir tokio m. šinio liogikoje — keistai, keistai išveži...

U! žiauriai-žiauriai gaudžia netikrasai dissonansas. — Kaip kas išmano, lai taip save gano, — t čius — taktika, etika, harmonija?.. Ar gi jau ištiesų trūksta etikos, pajautimo tiems, kurių „vieta“ josios nuo jų reikalauja?

Parašykite, susimildami, kas nors apie *tiq*: parašykite tie kurie galite — ir galite, nes ne visi, kurie gali — gali, o josios mums reikia! — *Kamuoletis*

Silyg taktika išd. des sutinkame su autorius nurodymais, bet nesuprantame, kame jis mato etikos stoka? Ar tame, kad nepagodoja svetima „idėja“? Bet jeigu idėją gali sumušti liogika, tai pastaroji paprastai, esti be pasigailejimo. Vienok ir liogikos „mišni“ autorius randa, rodos, visai priešingoje vietoje. — Tas klausimas nelyti etikos, tik taktiką. Bet ne visi laikraščiai privalo prisilaikyti tokios taktikos, kokią autorius mato „Kovoje“. *Rel.*

Lietuviu geradejai.

Su pasididžiavimu galima męs lietuviai stoti prieš pasaulį ir pasigirti, jog męs lietuviai jau nezusim. Kur tik nevilgterė-i ten atrasi „pasišventusius“ didvyrius galvatrukčiais viens už kitą „begelbstantis“ męs tautą nuo prapulties. Vieni stato kličtorius išlavimui.... męrgų, kurių uždėdžia bus auklėti męs ateinančią gentkartę, kiti keikia scija-

listus, idant jie neplatintų tobaisaus kosmopolitiško (terptautško) mokslo ir tuomi nepraretintų eiles lietuvių, visai užmiršdami patįs, jog savo dievnamuose per šimtmečius vartoja lotynišką kalbą, kuri teigi didžios garbės lietuviystei nesuteikia; tretai vėl išspaudę Lietuvoj porą šimtų plakatų (cirkuliarų) ir išplatinę juos tarp žmonių, šaukia esą vieninteliais išganytojais ir palai-kytojais lietuviystės.

— Bet kagi, tai vis ne užlyką, už lietuvių skatikus, — pasakys koks radikalas (prakeikti jie visi!) — tai tranai, siurbėlės lietuviškų syvų, nieko neduodami tautai, vien reklamatojasi, kad pagautų grašį!

Bet nereikia mislyti, kad męs neturim idealistų, kurie „gelbsti“ tukstančius žmonių, visai nuo lietuvių nieko neprašydami! Yra tokių pasišventusių darbininkų tarp męs lietuvių, bet tik męs jų nematom.

Žemiau paduodu vertimą tulo manifesto vieno iš męs žymiausių idealistų. Nedaryčia to, jei tame manifeste nebutų daugelis naujų istoriškų ir filiologiškų faktų, todėl negaliu pasiganėdinti vien aprašymu tos ypotos darbu. Lai tautičiai nesirustina ant mano, jog aš šgiriū ypatas, kaip paprastai šandieniniai literatai daro ak ypotos veikia ir ypatų darbai atneša naudą ar nenaudą žmonijai, niekad draugija arba jos dalis negali būti giriama arba peikiama už pavienių ypatų darbus. Romos legionieriai negavę tiek garbės nuo Romos gyventojų, kaip jų vadas cezarus, jų, kurie kariavo ir mirė vardai užmirštyj, kada tas, kur plianus darė ir juos vedė pasiliko nemirtinu. Tukstačiai panašų paveikslų, todėl atiduokime garbę kam priguli!

Šai vertimas minėto manifesto;

„Atsišaukimas.

Mokytojas, Samaritonas ir Geradarys.

„Tarpe septynesdešimties milijonų gyventojų Suvienytose Valstybėse yra septyni šimtai tukstančių, kurie apleido Samo-Gothišką, Livonišką ir Lietuvišką valstijas, valdomas maskoliškų ir vokiškų ciosorysčių (turbut po kelias jų yra. *Vert.*), idant surasti tą laisvę ir nepriklausomybę, ką jų tėvai praradę prievartoje Samo-Gothijos, Livonijos ir Lietuvos.

Tie, vyrai ir moteris, yra tainiai narsios ir sveikos giminės, tvirti mylėtojai liuosybės, jie vedami dieviško instinkto žmogiškos garbės, nuolatos priešinosi ir nepasidavė savo politiškiems, draugijiniams (social) ir dvasiškiems persekiotojams, bet, o nelaime, pagaliaus turėjo pasiduoti ir krito auka savo stiprių priešų nežinystės ir niektikystės. Todėl nestebėtina, jog didžiausia dalis Samo-Gothiškų, Livoniškų ir Lietuviškų išsivių priklauso prie durniausių; fanatiškų ir niektikių dalies gyventojų, ir sudaro atžagareivišką elementą kely prie civilizacijos šio apšviesto krašto.

Daugelis, vienok pamatė spindulėlius šviesybės ir pradėjo atjausti ir neapkęsti savo pažeminančio padėjimo.

Tarpe tų diduma priskaitė visus tuos negerumus visuotinam pasidavimui žmonių po valdžia kunigijos ir valdžios, o pasekmės to visko buvo tokios, jog daugelis tukstančių (keli? *Vert.*) paliko agnostikais (garbintojais nežinojimo. *Vert.*) pamatė visą tikėjimą į krikščionybę, kurie ją sulygindavo su savo katalikiška bažnyčia, o kita didelė dalis tų pirmeiviškų Samo-Gothų, Livonų ir Lietuvių, pradėjo reformatorišką judėjimą po visas Suvienytas Valstybes teip vadinamą „Reformuota Katalikų Bažnyčia Amerikoj“ (ar yra kas apie tokią kur girdėjęs? *Vert.*)

kuri pirmą kart buvo apie septyni metai atgal uždėta Pittsburgu, Pa. (Pittsburgiečiai da pirmą sykį apie tai girdi. *Vert.*) ir nuo to laiko dabar ji nuolatos stiprinasi, ne tik susipratimu, savo reformatorišku judėjimu, bet skaitlium pasekėjų ir organizacijų.

„Tie Lietuviai, kurie daugiaus aplinkybių prispirti negu per savo kaltę tebėra tarpe kvailiųjų ir niektikių, yra pažeminimu šiam kraštui, ir negalima jų pakelti ir padaryti naudingais piliečiais kitokiu budu, kaip tik apšvieta, kuri sujungtų jų prigimtą meilę laisvės su pragumais prieinančiais kiekvienam liuosam žmogui (? *Vert.*). Tie kurie suprato, kokiūs pragumus turi liuosi piliečiai ir atsibudo (ir griebiasi) už savo priedermių, yra verti simpatijos ir padrašinimo kiekvieno tikro amerikiečio kiekvieno gero krikščionis ir kiekvienos prakilnios dvasės, siekiančios pirmeiviškos žmoniškos giminės ir suprantančių sunkenybės silpnųjų ir prispaustųjų.

Mokslas ir vieninteliai mokslas tegali pakelti tuos žmones iki tokiam laiptui, kokiam Jūs norėtumėt juos matyti ir palengvu atves juos prie platesnios šviesos ir supratimo teisybės.

„Dabar tai nėra kokia paprasta spekuliacija, bet tikra užduotis ir teisingas namų misijos darbas, dalis Jūsų privalumo kurį kiekvienas krikščionis vyras bei moteris duosnios širdies ir plataus proto yra šaukiamas atlikti.

„Todėl aš meldžiu Jūsų broliai, per Viešpatį mūsų Jėzų Kristų, ir per geradejingumą Dvasės šventos, idant Jūs padėtumėt man savo maldomis už mane prie Dievo. Rom. 15:30. „V. R. Delianis, misijonierius, Kovo 15, 1907 Pittsburg, Pa.

Toliaus seka prierasai penkių baptistų kunigų, kurie

„širdingai rekomenduoja“ tą atsišaukimą. Man regis neprošalį but ir mums sumetus porą „sveika Marijų“ už tą mūsų garsų sutvetoją nešančios „Reformuotosios Katalikų Bažnyčios“.

Toliaus yra sekanti istorija, kuri, tikiu, užims „Vienybės“ skaitytojus, nes dar negirdėta:

„Refomuota Katalikų Bažnyčia Amerikoje“, šaka Europos Senkatalikų Bažnyčios.

„Senoji Katalikų Bažnyčia likosi uždėta Europoj po vadovystę Dr. Dollinger, didžiausią Rymo-Katalikų istoriką, po apskelbimui popiežiaus neklaidingumo Vatikano Koncilium 1870 m. Progresyviškiausi ir mokyčiausi katalikai, negalėdami sutikti su ta nauja dogma, greitai prisidėjo prie senkatalikiško judėjimo kurs

pasiliko prie senojo tikėjimo ir nepadalintos bažnyčios. Reformuota Amerikos Katalikų Bažnyčia per savo formulas ir surėdymą yra labiausiai pritraukianti ir suprantama Rymo-Kalikalams, tuo pačiu laiku ji padarė radikališkas reformas išmesdama visas niektikystes (ar apie buvimą dangaus ir pragaro? *Vert.*) suformuotas per šimtmečių bėgi, ir prašalindama didžiausią skirtumą tarp Rymo katalikų ir protestonų (? *Vert.*).

„Godojamas Vincentas R. Delianis, vadovas ir Reformatorius Reformuotos Amerikos Katalikų Bažnyčios tarpe Samo-Gothų, Livonų ir Lietuvių, buvo išventintas į kunigus 1899 (vienok teisme New Yorke visi nurodyti vyskupai užginčijo tą, kam vėl meluoti? *Vert.*). Pristojo prie senkatalikų ir likosi vienbalsiu nutarimu senkatalikų vyskupų (!!) namo paskirtas misijonierium tos bažnyčios Amerikoje. (Kur ta bažnyčia yra? *Vert.*) specialiosios užduoties tos bažnyčios yra:

a) Parodyti kelią prie išganyimo Rymo Katalikalams, pa-

verčiant bažnyčią į įstaigą su sitaikančią su nuomonėmis ir charakteriu žmonių.

b) Išgelbėti dušias visų tų, kurie pametę Rymo katalikų bažnyčią, atsisakę nuo visų bažnyčių, dogmų ir tikėjimų.

c) Padaryti svetur gimusius Rymo Katalikus gerais Amerikiečiais, liuosais nuo visokių civiliškų ir religiškių viešpačių.

Pamatiniai įstatai Reformuotos Amerikos Katalikų Bažnyčios yra:

1. Pamatai: tikėjimas į mokslą Kristaus ir apaštalių, paremtą ant Rašto švento, kaip priimtą sąjungtos (?) bažnyčios Oriento ir Occidento (rytų ir vakarų).

2. Atmetimas visų dogmų ir tradicijų (čia seka 6 žodžiai, neišskiriami. *Vert.*) nepriimtas sąjungtosios bažnyčios.

3. Nepriklausomybė prie popiežiaus, kurs savinasi neklaidingumą ir kurs skelbiasi, jog jo valdžia yra apsoliutiška ir net augštesnė už civilišką ir politiška valdžią.

4. Vienybė ir meilė su visais krikščionimis, atmetant visas doktrinas Rymo katalikų bažnyčios, buk kitur nėra išganymo, kaip vien Rymo katalikų bažnyčioj.

5. Maldos savo prigimta kalba.

6. Komunikantai priima duoną ir vyną.

7. Laisvė tikėjimo (ar ir Ryminio? *Vert.*).

8. Panaikinimas kunigų vienešystės vienešystė (celibato).

9. Rinkimas kunigų per žmones (o kaip su vyskupų „pasiūstais“? *Vert.*).

10. Vedimas bažnyčios reikalų per trustesius, išrinktus parapijonų.

Guodotinas V. R. Delianis „Gruodžio 27, 1899. Pittsburg, Pa.

„Kristaus Misija Uždėta.

Dvase Viešpaties yra su manim? (Jis privedė mane skelbti evangeliją neturčiams, sąjuntė

mane gydyti pavargėlius širdyje. Luk. 4:18.

Aštuoniolika tukstančių lietuvių (?!?!!) yra šelpiami per pasistengimus vieno senkatalikų kunigo jų tautos.

„Materijališka pagelba yra suteikiama, 18.000 Samoghotų Livonų ir Lietuvių šioje apie linkeje yra 24 šelpiami per pasistengimą Kristaus misijos pietų dalyj. Misija gyvena po num. 82 So. 17 gatvė ir yra užlaikoma Guodotino Vinco R. Delianio. Pirmiaus (ar dar ne? *Vert.*) senkatalikų kunigas ir misijonierius tarpe Samo-Gothų Livonų ir Lietuvių, kurs dabar pašvenčia visą savo laiką dirbdamas tarp savo tautos žmonių, gyvenančių šiame mieste. Misija darbuosasi pradėdant nuo kovo 12, 1905 m. ir užima tą pačią vietą, kurią tula pietinės dalies bažnyčia turėjo užėmusi per tulą laiką, bet nenusisekus, perdavė Kristaus Misijai. Minėta misija yra užlaikoma liuosa pašelpa žmonių pritarančių tam darbui. Ji yra terptikėjimiška (nepriklausanti jokiai sektai. Bet juk pirma sakyta, jog senkatalikiška. *Vert.*), ir jos mokslas religiškas; priegtam pagelbinga ranka yra ištiesiama visiems neturintiems užsiėmimo (gavę po 1 dol. žmonės pasiunčiami skelbauti. Pats buvau tos kontoros sekr., tai žinau, ir persergėčiu visus. *Vert.*) svetimžemiams. Nuo laiko misijos užsidėjimo pamaldės buvo laikomos du sykiu kasdien — rytą vakarą, lietuviška kalba (o kaip tie Samo-Gothai ir Li vai supranta? *Vert.*) ir lankytų iki šiam laikui buvo 746, priskaitant nedėdienines pamaldas, kurios yra labiau laikomos, negu kasdieninės.

Pittsburg „Cronicle Telegraph“. Balandžio 6, 1905. Tas darbas yra užlaikomas liuosnorių dovanoms, tų kurie tiki į tą už ką tas darbas stojas. Dovanos, nežiurint kaip ma-

zos, yra nuo visų nuoširdžiai priimami, ir duoklės yra priimamos reguliariškai, arba progai pasitaikius, ir gali būti užmokėtos mėnesiuose, kvartaluose, arba metuose, kaip geriausiai davėjui yra.

Jūs esti širdingai kviečiami pagelbėti šį darbo to misijos ir spaudos asilo (žodis į žodį: to assist the work of this mission and publication ass. *Vert.*) ar tai pinigiskomis dovanomis, knygomis, rakandais, mėnesraščiais, etc, ir esti kviečiami atlankyti tą misiją bile kada Kristaus Misija ir Lietuvių Spaudos Bendrija,

82—17 gatvė,

S. S. Pittsburg, Pa.

Galas, daug navatnų daiktų: Negirdėtos gentys: Samo-Gothai; 18.000 lietuvių šelpiami vieno žmogaus. O geradėjis tės Dievo, jau neužilgo Tave savo gausybe Godotinas Dilionis pervirsšs! Senkatalikų ir Reformuota Katalikų Bažnyčia, ar jos viena, ar dvi skirtingos ir abejų galvą yra god. D. ir pagaliaus da misijonierius terptikėjimiškos misijos? Viena negal but, nes senkatalikai, tur but tie, kurie tebe silaiką senoviškų dogmų ir ritualų, o refomuota, tai reiškia „iš naujo suformuota“ arba perdirbta. Pagaliaus da „Reformuota Katalikų Bažnyčia Amerikos“. O tempora! o mores! Juk čia iki šiol visi tikėjimai ir netikėjimai buvo lygūs, nebuvo nė vieno privilegijoto, o Amerikos bažnyčia reiškia vienintelė valdiška bažnyčia, panašiai Maskolijoj Greko — Ortodoxiška (pravoslavų). Tik jau nieks tokių naujienų visuomenei nepraneš, kaip lietuviškas misijonierius ir spaudos asilas (jo paties žodžiai).

Nestebėtina, jog pasivadino pats save spaudos asilu, nes cirkuliaras (manifestas) atspausstas tokia sudarkyta anglų kalba, be jokio atžvilgio ant

gramatikos ir retorikos, jog tas vardas netik, kad yra teisingu, bet vertėtų da dėl pakavojimo ausų geradėjingiams žmonėms bent ant kepuraitės suaukauti. Aš duodu 25c. ir tris „sveika Marijas“ (kaip prašyta) kas daugiau? Viską pasiųskit į vietą.

F. J. Bagočius.

Politiszkos žinios.

Maskolija.

Paskirta Dumos komisija tyrinėjimui kankinimus politišku kalinių, pranešė pilną viešpatavimą torturų Maskolijos kalėjimuose. Pranešus Dumai apie inkviziciją Maskolijoje persikėlusią iš Ispanijos ir pilname jos viešpatavime ministriai vidurinių dalykų ir tiesos prisipažino prie to.

Dumos apskelbimas valdzios inkviziciją, sukėlė didelį sujudimą ir neapikantą priešais valdžią.

Kankinimai neapsakomi, traukymai nagų iš rankų ir kojų pirštų, nuovimas plaukų, plakimas su indiškais gumais ir apibarstymas druska po nuoplakimo, ir vėl plakimai ir ant galo sulaužymas kaulų. Kankinami be skirtumo, moters ir vaikai. Rygoje tapo užkankintas vaikas 8 metų amžiaus už tai, kad negalėjo pasakyti kur jo tėvas yra.

Telegramai praneša, kad valdžia buvo tikrai nusprendus Dumą išvaikyti iš baimės dumininkų kalbų, platinantės agitacijai prieš valdžią, bet Dumai turint simpatiją užsienyje ir pas finansarius, valdžia pabugo. Išvaikius Dumą be priezasties negaus pinigų, tai tame ir visa baimė.

Peterburge paskala pasklido ir laikraštis „Rus“ rašo, kad paskolės tiesos esą sutartos su Vokietijos ir Prancuzijos bankieriais, nežiurint ant to, ar Duma busenti išvaikyta ar ne ir, ar priešinsis paskolei.

Isz Amerikos.

Mergina kalvis.

St. Louis. M. Hagmann 16 metų mergina kalviauja pas savo tėvą jau trečias metas ir viršina kiekvieną besimokiantį per trejetą metų. Ji padaro vežimą nuo pradžios iki pabaigai be pagalbos kito. To amato ketina nemesti ir ant toliaus.

Lokomotiva nubėgo į upelį.

Pittsburg, Pa. Wabash geležinkelio trukis nubėgo nuo rėlių į upę, 42 pėdas žemyn. Du žmonės tapo užmušti ir ketetas sužeista.

Kytriai pavogė.

New York. Trust Company of America ofiso darbininkas pavogė \$500,000 vertės popierių ir trumpam laike apmainė ant pinigų toje pačioje kompanijoje už \$400,000 ir teip gabei paslėpė, kad jokio pėdsakio nesuseka.

Už Roozvelta užšautas.

Wallace, Idaho. William Quinn tapo peršautas per C.C. Hicks, šerifo deputą iš priezasties susirokavimo už pagarsintą Roozvelto laišką su išniekinimu vakorinės unijos urėdninkų, kurie yra kankinami antras metas kalėjime be jokio teismo.

Nusižudė milijonierius.

New York. David Willcox, prezidentas D. & H. geležinkelio kompanijos nusišovė ant laivo grįžtančio iš Italijos per eitą savaitę. Jis yra žinomas ir garsus priešas mainų darbininkų. Šaudė straikų laike pasamdęs geležinę policiją, o dabar ir pats save nusišovė.

Katalikiškas kunigas perkeitė kunigystę.

New York. Kun. Ferdinand Lugscheider katalikiškas kunigas perėjo į Protestoniškai-Episkopalšką kunigą. Jis buvo zokoninku Nazarete ir Je-

ruzolimoj. Pažystantis daug kalbų ir esąs augšto mokslo. Jis atkeliavo į Ameriką pora metų atgal ir apsivedė. Dabar pristojo prie proiestoniškų kunigų ir apėmė parapiją šv. Traicės N. Y.

Užlieti darbininkai mainose.

Johnstown, Pa. Septyni darbininkai užlieti mainose ir dar gyvi. Prasimušus vandeniui iš viršutinės dalies išdirbtų mainų ir 7 darbininkai nespėjo išbėgti. Gauna gandą nuo jų, kad da gyvi, bet prie jų negal prieti išgelbėt.

Gerilakai.

New York. James J. Hill magnatas Great Northern geležinkelio sako, kad dabar prekystė esanti gera, visur ir ant visko, bet ne ant ilgo teip bus. Dabar esą trys darbai ant dviejų darbininkų, o po šešių mėnesių bus trys darbininkai ant dviejų darbų. Fabrikantai užprašymų turi tik ant šešių mėnesių laiko, išbaigę nedaug tikisi gaut (apart plieno užprašymų), kadangi ateinas penikas didesnis negu prieš 10 metų yra buvęs Suvienytose Valstijose.

Isz lietuvišku dirvu Amerikoje

Cambridgeport, Mass.

Dasizinojės nuo draugų, kad atvažiavo garsus Rusijos revoliucionierius arba atstovas L. S. D. P. Pijus Grigaitis. Taigi parengė prakalbas ir Cambridgeporto „Minutų Vyrų“ kovo 22 d., paprastoje miesto salėje. Sulaukęs to vakaro pribuvau ir aš išgirsti kalbos iš to karzygio lupų, žodžiu apie Rusijos revoliuciją, ir kitus naudingus jo pranešimus ir apie dumą. Salėje žmonių buvo toks didelis skaitlius, jog daugumas suolų neteko. Vos tik sulaukus pusė po septynių, didžioji publika prabilo išvydus oratorių žengiant ant pagrindų. Šis laisvės karzygis pradėjo kalbą,

pirmiause apie revoliuciją ir monarkišką Rusų valdžią, kaip caras su gauja šnipų ir juodašimčių elgesi su laisvės trokštančiais ir nuskurdusiais darbininkais, ir kasdien juos žudo šauda karia, nieko nekaltus tuos mūsų brolius proletarius. Toliaus kalbėjo apie dumą pirmąją ir dabartinę, koku budu caras nori numalšyti milijonus prispaustųjų, ir kaip dabar valdžia yra priversta prie sandaros, išpriezasties negavimo paskolės. Toliaus p. P. G. nurodė daug naudingų faktų, kas publikai labai patiko, jog kiekvieno klausytojo iš krutinės veržėsi sunkūs jausmai ir neramumai, iš jų veidų buvo matyt, rodžias gatavi buvo tuo laiku stoti į kovą su laisvės priešais, užtat ir delnų plojimai buvo gana garsūs. Kalbėtojas pertraukęs savo kalbą 10 minutų, ir vėl stojo, pradėdamas tankiau berti žodžius apie kapitalistus ir apie garbingąją „laisvės šalį“ Ameriką, nurodydamas apie buržujų-milijonierių išdykumą, ir kaip jie elgesi su darbininkais, išnaudodami juos visokiais būdais. Ant galo ragino visus brolius lietuvius šelpti pagal išgalę, laisvės jieškančius. Neilgai trukus tapo sumesta 22 dol. su centais. Pinigai pasiųsti Lizdeikai į Londoną. Ant galo kalbėtojas didei simpatizavo rištis į socialistų kuopas ir zengti pirmyn. Taigi čia tapo sutverta kuopa L. S. P. A. iš 31 sąnario. Visi klausytojai ištaria ačių, atstovui L. S. D. P. p. Grigaičiui už tokią gražią jo kalbą.

K. Armonas.

Susiv. L. A. reikaluose.

Ponas Sąnaris kalbėdamas apie rinkimą į seimą S. L. A. gerų delegatų, „Lietuvoje“ N. 16, sako, kad nereik rinkti biznierių, įkišo neišmislydamas nė pats ką. Išrinktas delegatas

nuo Vytauto dr. So. Boston šįmet nėra nė jokių biznierių o tik paprastu darbininku ir uoliu darbininku Susiv. buvusi jau kaip aš žinau ant 3-jų seimų, ir ant 2-jų vedėjas seimo, katruose pats mačiau, kaip po seimui delegatai spaudė jam ranką už gražų ir teisingą vedimą. Taigi mes suprantam, kad p. Šanariui rūpėjo gal pačiam įsisprausiti į delegatus, katras turbūt netur nė jokios vertės akise draug. P. Šanaris arba apie delegato neblaivumą ir slaptą agitaciją. Jeigu palygint mūsų kiekvieno ypatingą gyvenimą, tai gal daug daugiau atrastum juodų pletimų ant p. Šanario, negu ant išrinkto delegato, katras nėra girtuokliu o tik išsigeriančiu prie progos, kaip kad kiekvienas iš mūsų. Apie agitaciją nieko negaliu sakyti, gal ji ir buvo, bet agitacijos buvo ir bus. Čia prie progos priminsiu apie XXI seimą. Rods viskas buvo užtaisyta puikiai, slaptos nominacijos, slapti votavimai, bet tik žiurėk sekretorium liko iš Chicagos, organas iš Chicagos ir rods tik dviem balsais mažiau gavo ant kasieriaus ypata, katra, rods; niekur prie pagerinimo Susiv. nė piršto neprišidėjo. O vienok but turėjus jau nemažą naudą, nes turėt ant rankų į \$26,000, tai galima kas nor veikt ir dar algą gaut. Apie sekretoriaus išrinkimą aš nieko neturiu ir net pritariu, nes žmogus daug nukentėjo dėl Susiv., bet nebuvė išrinktas į laiką. Buvęs sekretorium p. J. Žemantauckas nė ant aguanos grudo nė prasižengęs, tapo išstumtas nuo urėdo, taigi galim suprasti, kad kiekvienas pajustų skaudėjimą širdyje.

Apie organą, — kada plyšo Susiv. ir reikėjo kariauti, tai ant lauko karės ir visuose mūsųose dalyvavo ir stovėjo „Vienybė“ ir da rods laisvoriai—be užmokesčio, bet kada jau viskas aprimo, organi-

zacija užaugo ir laikas duot nors mažas užmokesnis už teisingą tarnavimą kaip karžygiui, tai seimas be jokių ilgų diskusijų aprenka organu „Lietuvą“. Tad p. Šanris neprivalo pykti, jeigu ir buvo agitacija rinkime delegato, nes parodyčiau viršui, kaip dėjosi pereinam seime, kur jau turėjo but žiuroma vien tik ant teisybės, o vienok be agitacijų neapsidėjo ir apart seimo buvo ir seimukai ir kone viską laimėjo, nežinau ar tiesiejei ar kairiejei ir but laimėjo, bet paskui pabugo, sako, „supras“, reik visko nepasilikti.

Jeigu p. Šanris užsitarnaus, tad be abejonės dr-tė Vytauto išrinks kada nors ir jį į delegatus, bet šiūom tarpu dr-tė nė kiek neapsiriko nurinkdama delegatą ir but gerai, kad ji pati (draug.) užtotų už delegatą kaip savo išrinktą, ir paradytų, kad ji žinojo ką rinko ir tai jau nė pirmą kartą, bet 4.

Pakeltas dabar klausimas, kad apmokamus urėdus S. L. A. suteikt mokslaeiviams, tai tą klausimą supranta tiktai rašantis, bet ne delegatai. Ant XX seimo rašiau per p. Palta- navičių, kad man suteiktų sekretorystę, nes mislinau pailgin- siu mano buvimą Valparaiso Universitete, po seimui gavau laišką, kad seimas negal paskirt ypātų ant urėdo, jeigu jų nėra ant seimo, o vienok ant pagerinimo Susiv. dirbau, kaip retai kas dirba, daug nukentėjau ir ant sveikatos ir ant turto. Pereitą seimą delegatas (p. Mickevičia) įnešė, kad sekretorystę pavest kokiam mokslaeiviui, tai delegatai kurčiais pasidarė.

Šanariai Susiv. ar seimas turėtų duot urėdus vyrams, kat- rie dirbo, kada reikėjo dirbti, tai butų užmokesnis už darbą, bet ne turtingiems kišt, katrie nieko nėra dirbę. Jeigu ir ant toliaus mes teip elgsimės, tai bus tikras republikonizmas.

Ex-delegatas

A. Ramanauckas.

Susiv. Liet. Amerikoje XXII Seimas!

Pranešu garbiems Susivie nyjimui Lietuvių Amerikoje sąnariams ir visuomenei, kad Susivien. XXII seimas atsibus mieste Cleveland, Ohio, gegužio mėn. 27, 28, 29 ir 30. dieno- se, Acme Hall, po num. 1416 E. 9-th Str. Apsistojimo vieta delegatams: Hungarian Inn viešbutis, kertė Ontario Str. & Prospect Ave. S. E.

Seimas atsidarys pnedelyje 27 d. gegužio, apie 8:30 val. ryte.

Siunčiant linkėjimus per laiškus, rašykite, kaip galint, trumpai ir aiškiai; pridedant auką, paminėti kam ją aukau- tojas skiria. Tikime, kad guo- dotini tautiečiai nepamirš au- kų ir „Prieglautos namui su kolionija“.

Kviečiame guodotinas Sus- kuopas ir draugystes pagal iš- galę, daugiau prisiųsti dele- gatų į seimą. Mat organizacija plėtojasi, rengiasi atlikti dide- snius reikalus labai mūsų tau- tos, todėl reikalingas ir atsa- kantis skaitlius nuomonių, rei- kalinga daugiau žmonių, kurie galėtų geriaus, sumanias mūsų reikalus apsvarstyti ir klau- simus išrišti. Reikalai tautos nepabaigiami: vieni lieka ap- dirbti, jų vietoj gema kiti, pagal sanlygas ir aplinkybes.

Paprastai po seimui buva keliami išmėtinėjimai Susivie- nyjimui ir seimo dalegatams, kad ne viską atsakančiai atli- ko, kad delegatai negana susi- pratę ir tt. Taigi šįmet prisi- rengkime. Išskirkite geriausius tautiečius, kuriems nerupi asa- biška garbė, arba palaikymas kokios nors partijos, bet to- kius, kurie rupintusi organiza- cijos mieriiais, stotų virš parti- jų; juk Susivienyimas Lietu- vių Amerikoje yra bepartviš- kas! Taigi, bent kartą pasi- ruoškime į darbą tautos labui, o ne ekskursijoms, kaip jau ne kartą laikraščių koresponden- tai yra išsitarę.

Susiv. L. A. centro sekret.

M. J. Damijonaitis.

Duma ir kares-lauko teismas.

(Iš „V. Z.“)

Biauriai užsibaigė kovo 13 d. Dumos posėdis. Dvi dieni kelios dešimtys kalbėtojų iš vi- sokių atžvilgių aiškino, kas per netikęs teismas tasai teip vadi- namas „kares-lauko“ teismas, įtaisytas pereiną rudenį, pirmą- ją Dumą išvaikius. „Vilniaus Žinių“ korespondetas, kuris plačiai aprašo Dumos posėd- zius, suteiks Lietuvos visuome- nei ir tas puikias oratorių Ma- klakovo, Teslenko ir kitų kal- bas, kuriose kaip ant delno buvo išguldyta visa tų teismų darbo baisenybė ir neteisybė.

Apart mažos dešiniųjų kuope- lės, kuri, nedrįsdama tiesiok girti kares-lauko teismus, tvir- tino vienok, kad jie esą reika- lingi valstybei gintis nuo revo- liucijos, ir siulė Dumos opozi- cijai pirmiaus numalšinti šalį, kad nebutų teroristiškų veiks- mų, tuomet galima busią apsi- eiti ir be kares-lauko teismų, — apart tos nedidelės kuope- lės visa Duma, pradėdant nuo „Spal. 17 sąjungos“ balsavo už „kares-lauko“ teismų panaikinimą. — Žmonių laisvės partija („kadetai“), įnešdama Dumon projektą panaikinti kares-lauko teismus, tikėjosi, kad šitam užmanymui nedrįs prieštarauti Stolypinas, kad ji- sai nepanorės naudotis iš prė- gulinčios jam tiesos užtraukti to klausimo išrišimą Dumoje ant viso mėnesio. Matote, jei- gu duma pati sudaro kokio įs- tato projektą, tai jisai turi bu- ti suteiktas ministerijai ir toji turi tiesą visą mėnesį mąstyti, neduodama Dumai atsakymo, kaip ji žiuri į tą reikalą. Tik- tai gavusi nuo ministerijos at- sakymą, arba perėjus mėnesiui laiko po projekto įnešimui, Duma gali galutinai jį svars- tyti, nuapresti ir nusiųsti Val- stybės Tarybon. — Taigi kas- link užmanymo panaikinti ka-

rės-laukų teismus Stolypinas panorėjo pasinaudoti mėnesio laikur kad tie teismai veiktų. Anot jo „kraujo švajonė iš revoliucionierių pusės dar neina mazyn“ ir valstybė priversta yra gintis nuo suirimo visokiais budais. Visgi jisai prižadąs, kad karės-lauko teismai bus įtaisomi tik labai skirtinuose atsitikimuose. Abi dieni, kuomet Dumoje buvo kalbama apie karės-lauko teismus, Stolypinas buvo posėdyje ir prisiklausė aštrių teisybių. Taigi vakar jisai kalbėjo su dideliu jūirtimu, kartais netekdamas kvapo su nuolat drebančiomis rankomis. — Bet reikia žinoti, kad po mėnesiui visgi Duma panaikys tuos teismus, ant galo 20 d. balandžio (pagal naująjį kalend.—gegužės 3 d. Red.) pagal pamatinius įstatus (§ 87) jie turi būti panaikinti. Kadangi įstatus apie juos išduotas be Dumos, tai šitąją sušaukus toks įstatus tebeveikia tik du mėnesiui, o po dviejų mėnesių, jeigu jis iš naujo Dumos ir V. Tarybos nepriimtos už įstatą, toks įstatus netenka įtato galės, nyksta. — Ką gi tuokart darys Stolypinas, jeigu karės-lauko teismai bus jam reikalingi. Aišku, kad tuokart jam liks tik vienas kelias — vėl išvaikyti Dumą. Bet per mėnesį laiko gyvenimo sąlygos gali ir persimainyti, gali netekti grąsos Dumą paleisti...

P. Leonas.

Kankynės.

Vaidelis iš revoliucijos priešų veikimo.

Pačiame įsiutime, išalkę kraujo, brukliai staugė ir girdejosi šauksmas kankinamųjų. Kalėjimo sienos aptaškytos laisvės triškunų krauju, tarsi galvijų piovinėčia, bet kur kas baisiau.

Oras tvankus ir pašvinkęs nuo gyvų sakapotoms odoms žmonių žaidų.

Daugelis apmirusių nuo kankinimo, guli be žado ant žemės, o žaizdos jų apipiltos druska.

Saulės per geležines lango štangas įspindę spinduliai tarpina druską ir didina besaikinį kankinamųjų skausmą.

Gulintieji, netekę žado, tyli, tik retkarčiais pasijudina, jausdami sopėjimą.

Piktai į tą viską žiuri kalėjimo sienos ir tarsi norėtų pasakyti: „Nustokit, apjakėliai!“

Tą savo įkyrų žvilgį sienos paslėpė versmėse pagiežos ir tyliai, tyliai verkė tyškančiu šiltu kankinamųjų krauju.

Tai baisi buvo vieta.

Kvailybės sparnuota dvasia skraidė ir reikalavo kraujo daugiau ir daugiau...

Kalėjime ant sienos kybojo nuogas jaunas vyras, ant jo rankų buvo užnarinti stori dvilinki retėžiai, kurių antri galai buvo pritaisyti ant sukamų tričkų; tas tričkės suko saikiai, kad nenutruktų rankos visai, kad nepasibaigtų kankynės.

Šilise stovėjo tamtikri žmogžudžiai ir plakė brukliais be pasigailėjimo.

— O ką, ar nepasakysi už ką užmušei? — klausė pasiutusiomis akimis žiurėdamas žudynių viršininkas.

Nebuvo atsakymo, o žudynių viršininkas vaikščiojo kalėjime paskendęs pasiutime.

— Pasilsėkite, — tarė žmogžudžių viršininkas žmogžudžiams.

Bruklių švilpimas pasiliovė.

— O ką, ar gerai? — tyčiojosi.

Kankinamojo akys sužvilgėjo, tarsi, kad galėtų akimis prarytų.

Žmogžudžių viršininkas prikišo prie žando degantį cigarą, oda pradėjo čirkšti.

Rukyk, prakeiktasis! — liejo ant kankinio nuodijančius žodžius.

Užgeso nuo kraujo cigaras ir žmogžudys porą žingsnių pasitraukė atbulas.

— Pasakyk, už ką? — atkarčiojo.

— Nusprendimą išpildžiau — atsiliėpė ant galo kankinamasis.

— Nusprendimą, teip! — linkavo savo raudoną, retais šeriais apžėlusią, barzdą.

Dabar buvo ramu, o kankinamasis ilsėjosi pakabintas.

— Apipilkite druska pečius! — prisakė užganėdinimo balsu.

Užsuderė pečius.

— Dabar jis pasakys, kas nusprendė.

Kankinamasis susijudino ir sugriežė dantimis.

— O ką?

— Nepažįstu tų, ką nusprendė už priešinimąsi ir kankinimą laisvės jieškančiųjų, — buvo kietas atsakymas.

— Ne kitoks likimas ir tavęs laukia!

Porą žingsnių atsitraukė žmogžudys ir nusiukęs pažiūrėjo į knygą, kurioje buvo užrašytas kankinimo programos.

— apaukit koją, — tarė žmogžudys į savo tarnus — geležiniu čebatu ir pilkit į aulą verdantį vandenį.

Tie pradėjo veikti, o kankinamasis užvertė galvą į aukštį ir pradėjo cypiti ir tampytis.

— Užkimškite su šlapiu skaruliu gerklę, — buvo prisakymas.

Gerklę užkimšę, neveikdami, laukė, kol ataus verdantis vanduo.

— Ar da nepažįsti tų, kurie ištarė nusprendimą nužudyti Žmogžudovičių?

— Ne, — buvo tylėjime užslėptas atsakymas.

Jau saulės spinduliai buvo iškrypę iš lango, o laisvės priešų aukos tysojo ant aulos apalpę skausme.

Priėjęs bejausmis žmogžudys spyrė vienam į pašonį su čiabato galu.

— O ką, ar gera laisvė? — nuodino žaizdas savo pasiutimo žodžiais.

— A—i! — sucypė užgautas.

Dabar priėjo prie kybančio ant sienos.

— Ar da neatsiminei draugų?

— Nežinau, — atkirto vos gyvas.

— Sakyk, ką nežinai, nes jau guminiai brukliai išalko tavo mėsgalių, — išbliovė nuodlingą nusprendimą.

Kankinamasis pasijudino ir sucypė.

Žmogžudys pasižiūrėjo ir pasipurtė, tarsi drugio krečiamas.

Pasitraukė šalin, užrašė į programą paskutinį klausimą ir pareikalavo, kad jį pakeistų.

Tuojau pribuvo nauja eilė „darbininkų“.

— Kaip laisvė? — tyčiojosi naujas kankinamojo skyriaus perdėtinis.

— Labai esu užganėdintas, — rimtai prabilo, — kad atlikau savo užduotį — padariau arčiau prie laisvės didelį žingsnį.

Paraudo iš piktumo viršininkas, užsidedė, tarsi angies įgiltas.

— Badyt panages su adatoms! — prisakė.

Prasidėjo veikmė ir neapsakomas cypimas pripildė didelį kalėjimą, dvokiantį nuo žaidų.

— Nepasakai apie draugus?

Kankinamasis griežė dantimis ir atydos neatkreipė ant klausimo.

— Na, tai dabar tau bus laisvė...

Buvo prisakymas kapot su guminėms lazdoms tol, kol matys kvėpuojant.

Jau baigėsi diena.

Iš antros kalėjimo pusės per langą besileizdama saulė įspindė savo rausvus verkiančius spindulius.

Nakties šešėliai drąsiai vienur—kitur pradėjo rodytis, tarsi drąsindami žmogžudžius tyloms kalbėjo: „Užbaikit juos, kam tos laisvės...“

Tie, pasidrasinę nuo savo draugų, da paslūdiau įairė.

Kančiai staugė draskydami orą ir lesė laisvės krutinę naktinis tamsumas...

Gamtos dievaitė gailingai verkė žiurdama į savo kvailybės žudynių veismėse pasinerusius gaivalus.

Tamsybė galutinai užvieš patavo ir migdė laisvę, idėjusi į savo apjakimo retėzius...

J. Šliburis.

Isz visur.

Rusijos finansų arba turtų ministeris Dumoje, kalbant apie mokesčių paskyrimą išlaidų padalinimą, arba budžetą, aiškino, kad Rusijos finansus nupuldė šios priežastys: brangiai atsiėjusi karė ir da brangesnė revoliucija ir badas. Skola visos Rusijos siekia baisiai didelę sumą — 4,500 milijonų dolerių, o procentų už tą baisiąją skolą kasmet reikia mokėti 191 milijoną. Iš 4 bilijonų (arba 4,000 milijonų) skolos geležinkelių dirbimui ir pagerinimui išleista tik 1 bilijonas 750 mil. (1,750,000,000), o kitą dalį, tai yra \$2,750,000,000 (2 bil. 750 milijon.) prarijo ta žmogžudiška karė.

Pereitais 1906 m. Šveicarijoje buvo, sulyginant su kitais metais, labai daug ekonomiškų kovų, nes buvo jų iš viso 639, o 1905 buvo tik 353. Iš to skaičiaus pernai buvo 146 streikų, 359 kartus buvo grėsimas streiku, o lokautų arba darbdavių streikų buvo 19. Darbininkų reikalauta ypatingai darbo dienų sutrumpinimo, uždario padidinimo ir tt. Dauguma tų judėjimų užsibaigė visai arba iš dalies pasekmingai darbininkams.

Indijos Rytuose, Anglijos kolonijoj platinasi baisy liga vadinama džuma. Pradžioje kovo mėnesio per vieną savaitę suskaičiuota 38,566 džumos atsitikimai, iš kurių 32,709 buvo mirtini, o antrą savaitę buvo 49,743 atsitikimai, iš kurių 41,

667 turėjo mirties pasekmes. Tiek išmirė žmonių ta neišgydoma liga.

Hamburge, Vokietijoje. Hamburg-American Steam Packet kompanija išleido cirkuliarą, garsinantį, kad Vokietijos valdžia panaikino įstatymą reikalaujantį nuo kiekvienos ypatingos keliaujančios per Vokietiją, išsimaudyti ir aprėdalus išrukyti.

Pietinės Amerikos šalyje Čili (Chile) atsikartotinai be paliovės pradėjo žemė drebėti ir pagalios apsinaujino veikas ugnikalnio Puyshue, kuris ėmė mesti į padanges degančią sierą ir pelenis su dumais.

Apie 17 kovo meteorologiški biurai pasergėjo nedidelius žemės drebėjimus po visą pasaulę; pirmiausiai prasidėjo Azijoje, paskui per Ameriką atėjo į Europą. Mazus drebėjimus gali patirti su tam tikra prietaisa lyg laikrodžiu — sismoliogu.

Balionai arba orlaiviai kas kart pagerinami teip, kad, spėjama, neužilgo kelionė balionu iš Amerikos į Europą trauksis tik 15 valandų. Dabar iš Berlyno į Leicesterį (Anglijoje) orlaiviu nulėkta į 8 valandas, o tolio yra 900 mylių. Tai gi ir per Atlančio didįjį galima būtų per lėkti beveik į 15 valandų.

Rašo New Yorko „Wall Street Journal“, kad Maskolijos ukininkai nuo Volgos, Dnieper ir Don žymiai pradėjo krausiytis su savo šeimynomis į Ameriką, parduodami savo ukus už mažą ką. Jurnalas rašo, kad tame esą svarbus faktas. Maskolijos valdžia iš tų kraštų supirkdavo ir turėdavo užtektinai ramiam ir karės laike maisto. Išėivystė tų ukininkų reiškia puolimą Maskolijos ekonomiškai ir anksčiau ar vėliau toks apsiereiskimas rodo sugriuvimą kaip militariškai teip ir ekonomiškai.

Neseniai pabėgo iš Siberijos revoliucionierius Trockij-Bronstein, kuris buvo ten Rusų valdžios išgrustas už dalyvavimą Darbininkų Atstovų Taryboje.

Susirinkimai.

Baltimore, Md. T. M. D. susirinkimas atsibus 4 d. gegužės, 8 val. vakare su diskusijomis visi Baltimorės lietuviai prigulinti ir neprigulinti, esate užprašyti atsilankyti ir kas esate T. M. D., Socijalizmui, darbininkams ir revoliucijos judėjimui priešingi, malonėkite prisigatavoti gerų užklausių, kad galėtumėte gerai vesti diskusijas, o T. M. D. draugai pasistengs tą viską išaiškinti.

Komitetas.

Balius! Balius!

New Yorko ir apielinkės lietuviai temykit! 52 kuopa L. S. P. A. subatoja 4 dieną gegužės (May) 7-tą val. vakare parengia pasilinksminimui vakarą. Ant baliaus bus gaudus alus, tarnaus lietuviški veiteriai, bus krutanti paveiklai ir deklamacijos. Užprašome New Yorko ir apielinkės lietuvius ir lietuvaiteis atsilankyti ir pasilinksmininti. Įzanga vyrams 25c., merginoms ir moterims 10c. (su padėjimu drapanų).

Užprašo 52 kuopos Komitetas.

GRAMATIKA

angliškos kalbos.

su ištariu kiekvieno angliško žodžio lietuviškai, knipo tai: *beast* (byst) *žvėris*; *eight* (eit) *aštuoni*; *eye* (ai) *akis* ir t. t.

174 psl., su prisuntimu - \$1.25.

Naujas Budas

išsimokinimo gražiai lietuviškai rašyti, be pagalbos mokinio, 24 psl., su prisuntimu - 10 ct.

Pinigus reikia siųsti per „Money Order“ ant šio adreso:

Vaikų Draugas arba kaip išmokyti ir rašyti be mokinio. 220 abrozėliai parodo žodžius drukoje ir gražaus rašto. Rašto žodžių yra 285. Psl. 64. Su prisuntimu 15c.

P. MIKOLAINIS,
P. O. Box 62 New York City.

A. A.

Brooklyn, N. Y. 28 d. kovo 1907 m. Motiejus Stučys trumpai sirgęs persiskyrė su šiuo svietu turėdamas 28 metus amžiaus. Velionis paėjo iš Navadolės kaimo, Virbalio valsčiaus, Vilkaviškio pavieto, Suvalkų rėdybos. Šioje šalyje pergyveno 3 metus. Paliko pačią didžiausią nuliudime. Tapo aprupintas šventais sakramentais per jo mylistą kunigą prabaščių Varnagirį ir su puikia iškilme tapo palaidotas ant šventos Traicės kapinyno per neseniai pribuvusį Brooklyną graborių, Nikodemą P. Želvį, kuris labai puikiai ir pigiai patarnavo. Už tai širdingai š jam dėkavoju ir visiems giminėms ir pažįstamiems veliju kreiptis prie Nikedemo P. Želvio po N. 672 Driggs Ave. Brooklyn, N. Y. Apie tą savo nelaimę viešai per laikraštį apskelbiu visiems giminėms ir pažįstamiems mirusio.

Su pagarba Ona Stučienė,
63 S. 2-nd Str.

Brooklyn, N. Y.

Apgarsinimas.

Kas man prisiųs 25 adresus savo pažįstamų Amerikoje gyvenančių gaus gražią dovaną.

W. Darkewicz

144 Grand str.

Brooklyn, N. Y.

Pajieszkojimai.

Ona Svipinė, su keturiais vaikučiais, pajiesko savo vyro Antano Svipo, iš kaimo Barovos, Rudaminos valsčiaus, pavieto Kalvarijos, gubernijos Suvalkų; — paskutiniam laike buvęs New Britain, Conn. Kas žinotų apie vietą jo apsigyvenimo, ar jis pats ar kitas meldžiu pranešti po antrašu:

Ona Svipienė,

276 Metropolitan Ave.,

Brooklyn, N. Y.

Lietuvos darbininkai ir valstiečiai!

Jūs išrinkot mus savo atstovais ir įsakėt, kad butume jūsų apgynėjais nuo biurokratų valdžios prispaudimo, lengvintume jūsų vargus, kovotume už jūsų laisvę ir gerovę.

Uzdėję ant mūsų taip svarbų ir sunkų darbą, dauguma jūsų ligšiol dar nežinot, kas mes per žmonės, koki mūsų norai. Nežinot dėlto, kad biurokratų valdžia, atstovus renkanti, neleido mums liuosai rinkties, liuosai kalbėti ir rašyti apie tai, kas mums rūpi, neleido liuosai, iš karto ir visiems išrinkti savo deputatus visuotinu, slaptu, tiesiu ir lygiu balsavimu, kaip tikri žmonių atstovai esti renkami.

Tadžiaus, jei liaudies prispaudėjai pasistengė perskirti deputatus su jų rinkėjais, mes jūsų atstovai rūpimsimės arčiau prie jūsų sustoti ir drūčiau su jumis susirišti, kad galėtume žinoti jūsų skriaudas, vargus ir norus, kad išvieno su jumis kovotume už geresnę darbininkams ir valstiečiams tvarką.

Todėl ir pirmutinis mūsų darbas bus pasipažinti su jumis ir jums pasisakyti, ko mes dumej reikalaušim.

Mes žinom, kad dėlto galėsime liuosai ginti dumej darbininkų ir valstiečių reikalus, jog šiantai tukstančių mūsų draugų tą laisvę iškovojo, patį žudami. Mes atmenam, kad ir šiandien dešimtis tukstančių laisvės kovotojų vargsta savo priešų naguose. Todėl reikalaušim pirmučiausia, kad būtų paleisti iš kalėjimų, Sugražinti namo iš Sibiro ir tolimųjų Maskolijos kampų, paliuosuoti nuo biurokratų valdžios persekiojimo visi, kovoję už vargulių reikalus. Reikalaušim be to, kad tuojau būtų panaikinti karo ir karo lauko teismai, panaikinti visi ypatingie-

jei įstatymai, kurie visokiems budeliams leidžia lieti nekaltą žmonių kraują arba juos varginti. Pagaliaus, reikalaušim, kad būtų panaikinta pati mirties bausmė.

Mes stovėsime už tai, kad visi Rusų valstybės gyventojai galėtų liuosai savo reikalais rūpintis. Todėl mes reikalaušim, kad visiems būtų leista liuosai rinkties, liuosai kalbėti ir rašyti, tverti draugijas ir sąjungas, darbininkams—liuosai streikuoti. Mes reikalaušim, kad niekas nebutų persekiojamas už savo tikėjimą ar kalbą, kad niekas be teismo paliepiamo negalėtų žmogaus iškrėsti ir kalėjiman pasodinti. Mes stovėsime už tai, kad visi liuosai, visos tautos, visi tikėjimai, vyrai ir moters būtų lygūs prieš valstybės įstatymus.

Mes gisim darbininkų reikalus ir stovėsime už tai, kad įstatymais būtų jiems sutrumpinta darbo diena, padidinta alga, kad jie būtų saugojami nuo nėsveikio darbo. Mes reikalaušim, kad iš valstybės ir lobininkų (didžturčių) pinigų būtų duodamas užlaikymas pasesnusiems, susirgusiems, negalintiems sau darbo rasti ar netekusiems sveikatos dėl kokios nelaimės žmonėms.

Mes stovėsime už tai, kad pakelti žmonių apšvietimą. Todėl mes reikalaušim, kad įstatymais būtų paliepta visiems vaikams pradedamas mokymas išieiti, kad mokslas jose būtų suteikiamas prigimtą vaikų kalba, kad už mokslą nieko nereikėtų mokėti, kad mokyklos teip būtų sutaisytos ir vedamos, kaip patys žmonės norės. Stovėsime už tai, kad ne tik pradedamas, bet ir augstesnis mokslas (gimnazijose ir universitetuose) būtų neapmokamas, o neturtingų tėvų vaikams būtų duodama iš valstybės pinigų pašalp. Stovėsime už tai, kad dėl apšvietimo reikalų niekas nebutų skriaudžiamas ir todėl reikalaušim, kad

mažesnėms mūsų krašto tautoms—zydams, lenkams, baltarusiams, rusams ir kitiems—leista būtų teip mokyklos įsistaisyti, kaip jie patys norės, o valstybė kad jiems duotų apšvietimo reikalams tiek pinigų, kiek jiems pagal jų skaičiaus išpuls.

Reikalaušim, kad mokesčiai kateip, negu ligšiol, būtų renkami. Stovėsime už tai, kad būtų panaikintos akcizos, muitai, „pošlinos“ ir visi kiti nukeliamieji mokesčiai, kurie gula beveik vien ant darbininkų ir valstiečių. Reikalaušim, kad jų vieton būtų įvestas, tiek valstybės reikalams, tiek vietiniams (valsčiaus, pavieto ir gubernijos) vienas visiems mokeskis nuo pelno: juo kas didesnę turės pelną, juo daugiau turės mokesčių mokėti. Mažesnio turės žmonės visai turi buti nuo mokesčių paliuosuoti.

Mes reikalaušim palengvinti mūsų kareiviams. Geriausia būtų, mūsų supratimu, visai kariumenė panaikinti, o jos vieton įvesti miliciją—visuotinas žmonių apginklavimas, kad kiekvienas sveikas ir suaugęs vyras išmokytų ginklą vartoti, o į eiles tuomet testotų, kuomet užeitų reikalas savo krašto nuo priešų ginti. Vienok manom, kad greitu laiku negalima bus kariumenė panaikinti ir todėl tuo tarpu rūpimsimės kareiviavimo sunkenybės palengvinti. Tam tikslui reikalaušim, kad kareiviui reiktų tarnauti savo krašte ir kuotrupiausia, kad kareiviams būtų mokama didesnė alga, kad už visokius prasižengimus teistų juos paprastas, o ne kareivių teismas.

Kuomet dumej prasidės kalbos apie žemę, mes stovėsime už tai, kad būtų atimti miškai, žemės ir ežerai iš valdžios, caro šeimos ir jo giminių, iš cerkvių, bažnyčių, klištorių ir majoratų valdytojų. Reikalaušim teip—pat, kad iš didžiųjų dvarininkų būtų atimti miš-

kai, bendrosios valstiečių su dvarais ganyklos, žemės ir buvusieji ligšiol valstiečių servitutai ir ežerai. Stovėsime už tai, kad visi atimtieji plotai būtų atiduoti į visų Lietuvos gyventojų rankas, kad tie gyventojai visuotinu, slaptu, tiesiu ir lygiu balsavimu išrinktų savo seimus ar komitetus ir jiems pavestų išrišti ant vietos žemės klausimą, t. y. kad tie seimai ar komitetai nutartų, kiek ir kuriuos miškus, žemės ir ežerus atimti ir kam juos sunaudoti.

Be to, reikalaušim, kad būtų panaikinti iš perkamieji mokesčiai ir činšai, kur jie nėra panaikinti, kad visokius ginčus ir provas tarp valstiečių ir dvarininkų dėl žemės ar rindų išrištų tie patys visų gyventojų išrinkti seimai ar komitetai.

Kaip apsiversti su didžiųjų dvarininkų žeme, apie tai turės nutarti vietiniai seimai ar komitetai.

Visokiam prispaudimui ir skriaudoms panaikinti, kuriuos visuomet kentė ir kenčia iš biurokratų valdžios darbininkai ir valstiečiai ir tiems reikalavimams, kuriuos mes augščiau esam išdėję įvykinti, mes eisime dumej išvieno su tais, kurie reikalauš, kad ta biurokratų valdžia būtų panaikinta, o jos vieton visur įvesta žmonių valdžia. Mes stovėsime už tai, kad ne tik valstybės reikalais rūpintusi žmonių renkamieji atstovai (parlamentas), bet kad ir ant vietos, kiekvienam valsčiui, paviete, gubernijoje, kiekvienam krašte visi vietiniai reikalai būtų pačių žmonių rankose. Mes reikalaušim, pagaliaus, kad žmonių atstovai visur, tiek į parlamentą ar seimą, tiek į vietinius komitetus ar seimelius būtų renkami visuotinu, slaptu, tiesiu ir lygiu balsavimu, neskiriant nė tautos, nė tikėjimo, nė lyties. Ant galo, reikalaušim, kad visoki valdininkai (činov-

nikai), pradėjus nuo ministro ir baigiant menkiausiu policistu, butų pačių žmonių ar jų atstovų statomi, prižiurimi ir prieš juos už savo darbus atsakytų.

Kovodami išvien su kitais darbininkų ir vargingųjų valstiečių atstovais už demokratišką Rusų valstybės surėdymą, mes visuomet minėsime, kad Lietuvos gyvenimas skiriasi nuo kitų kraštų gyvenimo, kad mūsų krašto gyventojai turi savo atskirus, ypatingus reikalus. Mes manom, kad tie ypatingieji Lietuvos reikalai geriau gali būti išrišti vargingiems mūsų krašto luomams, jeigu juos rįstų patį Lietuvos gyventojai. Todėl stodami už tai, kad Rusų valstybė demokratiškai būtų rėdoma, mes kartu reikalausim, kad Lietuvos gyventojams būtų pripažinta teisė liuosai ir pagal savo noro rūpintis savo krašto reikalais, kad Lietuvai būtų duota autonomija.

Toki tai mūsų norai ir siekimai. Išdėjom čia tik svarbiausius reikalavimus, už kuriuos dūmoj stosim; išdėjom juos trumpai ir, rasi, ne visiems aiškiai.

Tačiaus tikimės, kad savo darbą dirbdami, ne kartą darštu atsikreipsim prie jūsų ir tuomet apie savo norus pranešim plačiau ir aiškiau.

Remdami augščiau statomus reikalavimus, mes gįsim visų pirma miesto ir kaimo darbininkų reikalus, kas jie nebutų — lietuviai, žydai, lenkai, baltarusiai, katalikai ar pravoslavai. Gįsim be skirtumo visus, kas kenčia prispaudimą ar skriaudą iš biurokratų valdžios ir piniguočių.

Gįsim reikalus daugumo Lietuvos valstiečių, nes daugumas jų yra suvargę turtu, prislęgti valdžios ir dvarininkų. Dėlto jie lygiai su darbininkais reikalauja politiškų laisvės, kad biurokratai ant jų nejudinėtų; reikalauja žmonių

valdžios, kad geriau galėtų savo reikalus ginti; reikalauja nemokamo apšvietimo, mokesčių naštos palengvinimo, o šimtams tukstančių iš jų trukstantams tukstančių iš jų trukstant ir žemės, ir miško, ir ganyklų. Todėl šaukiame visus, kas užjaučia mūsų norams, — **padėkit mums mūsų darbą dirbti, remkite mus!**

Paklauskite, kame ir kaip galite mums padėti ar mus paremti. Patįs mes stovėsime už čia paduotus reikalavimus, kiek tik mums išteks jėgų ir supratimo. Stengsimės, kad jie būtų pilnai išpildyti, o jeigu ne pilnai, tai bent pusė, bent dalis. Tačiaus mes išaugšto turim jums paaikinti, nuo ko, mūsų supratimu, prigulės mūsų darbo pasisekimas.

Pazįstam gerai dabartinę valdią, žinom kruvinus jos darbus ir atmenam, kad ligšiol ji vien savo ir piniguočių reikalais tesirupino. Apie darbininkus ir valstiečius ji tuomet teprisimindavo, kuomet jie, sukrutę, prispirdavo biurokratų valdią prie sienos. Mums aišku, kad dabartinė valdžia moka nusileisti tik prieš galybę, o ar duma galybė? Kad ir visa duma būtų biurokratų priešininkė (ištikrujų, joje yra vos 200 atstovų, kurie visuomet bus pikčiausiais dabartinės tvarkos priešais), ji viena pati valdžios neįveiktų, nes biurokratai nesibijo penkių šimtų žmonių. Jie tuomet teklaušys atstovų balso, kai žinos, kad deputatų reikalavimai yra darbininkų ir vargingųjų valstiečių reikalavimas, kai matys, kad už mūsų nugaros stovi milijonai ir kad reikės su tais milijonais susidurti, jeigu prieš jų norą nenusileistų. Tai tam reikalinga, kad mus remtumėt!

Suprantam gerai, kad tuomet tegalėsit mus paturėt, kuomet žinosit, ką mes dūmoj dirbame, kuomet matysit, kad mūsų darbas yra jums naudingas.

Dėlto iš savo pusės mes visuomet pranešinsim jums, kas dūmoj dedas, atsakinėsime ant jūsų užklausių, kiek galėdami, ginsim jus nuo skriaudų, per laikraščius jums rašysim, ką patįs veikiam dūmoje, ką ten daro piniguočių atstovai ir biurokratų valdžia. Kuomet žinių neturėsime, prašysime jūsų žinių; kuomet patįs vieni neįstengsim išrišti kokio klausimo, klauskime jūsų patarimo. Jei bus reikalas, kad viešai parodytumėt savo užuojautą mūsų darbui, kviesime, kad parodytumėt; jei, pagaliau, jūsų ir mūsų priešai norės mus nuskriausti, šauksimės jūsų pagalbos. Šauksimės prie visų, mums užjaučiančių lygiai kaip dirbsim visų skriaudžiamųjų naudai, neskirdami nė lietuvio, nė žydo, nė lenko, nė kataliko, liuterio ar pravoslavo.

Lietuvos Socijaldemokratų atstovų kuopos nariai: Gudavičius, Kumelis, Kupstas, Povylius, Stašinskas.

Prierašas. Atstovas Stašinskas, pilnai pritardamas visam tam, kas šiame atsišaukime yra parašyta, ne visai sutinka su kitais kuopos nariais, žemės klausimą rįsant.

— 0 —

Šitas atsišaukimas buvo atspauzdintas „Skardo“ No 9, bet tas numeris dėl to buvo konfiskuotas, už tai Lietuvos Socijalistų Partija jį skyrėm leidžia slaptų savo spaustuvėj.

Aukos.

Kankiniams.

Gauta per A. Olševskį
surinktas aukas \$52,80
New Haven, Conn.
S. L. A. 84 kuopa \$1,80
Buvo (N 15) \$19,98
Viso labo \$74,58

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“.

Nauji sànarai:
Pittston, Pa.

M. Guzas.....	30
M. Januška.....	60
A. Botyrius.....	60
L. Šeporaitis.....	60
Springfield, Ill.	
A. Ukialis.....	60
J. Grigalevičia.....	60
T. Galinis.....	60
J. Jonikas.....	60
A. Klembauckas.....	60
J. Buškevičia.....	60
A. Arminas.....	60
J. Raulinaitis.....	60
J. Žvingela.....	60
V. Burba.....	60
Glen Lyon, Pa.	
J. Bindokaitis.....	60
A. Pridotkas.....	60
A. Šerkšnis.....	60
A. Jurkonis.....	60
K. Brokas.....	60
Chicago, Ill.	
V. Stiklius.....	25
J. Dementis.....	50
J. Kurila.....	60
J. Dambrauckas.....	25
J. Zubinas.....	60
A. Bubinas.....	60
V. Paulauckas.....	60
J. Gaižauckas.....	30
V. Girijotas.....	60
J. Barzdaitis.....	10
A. Lekavičia.....	60
Los Angeles, Cal.	
J. Jasiulis.....	60
Baltimore, Md.	
P. Vaitiekunas.....	60
J. Šiburis.....	60
J. Skorko.....	60
M. Čekanckas.....	60
St. Stalba.....	60
J. Miečiulis.....	60
T. M. D. Sekretorius, A. Ramanauckas.	

Peterburge cerkvėje laikant mišias pravoslavų arcivyskupui Eulogijui, žmonės pradėjo ant jo mesti purvus, o paskui akmenis. Arcivyskupas yra didis valdžios užtarytojas, juodašimtis.

Ar bus geras buvis, ar sunkus laikai.

Angliakasių darbininkai patys turi išristi šią klausimą.

Iš visų šios šalies dalių, kad esti metiniai darbo organizacijų mitingai, ateina raportai apie puikias pasekmes, kur darbininkai išsikimimai laikosi prie unijos, prie kurios jie priguli, ir kur jie klausia savo viršininkų ir neatsimeta nuo unijos. Iš to turėtų imti pamokinimą tie mainieriai, ir tokių yra daugelis, kurie dėlto, jog dirba po 2-3 metų kontraktu, kurių unijos galybė jiems išgavo nuo operatorių, tiki, jog jie gali nepaisyti apie uniją, apieisti ją ir susižadėti kelis dolerius, kuriuos jie būtų turėję įmokėti unijai.

Niekados šios šalies angliakasyklų darbininkai neturėjo pagabesnę valandos apsvaryti, ką unija yra padarius, nes dabar yra ramu visuose mainų distriktuose ir daugelis dirba po kontraktu ant 2-3 metų, biznišku kontraktu su operatoriais, po tokiu kontraktu, kokio jie vieni niekad nebutų galėję įgyt be unijos pagelbos, ir kuris geriau juos sutaukė su operatoriais, negu jie pirmiau buvo.

Mūsų viengenciū, kurie dirba kietosios anglios kasyklose, turi suprasti iš metinio raporto J. Mitchellio dabartiniam metiniam susirinkime Indianopolijoje, kad daugelis mainierių tame distrikte neišpildo unijos reikalavimų. Kiekvienam distrikte skaitlius sąnarių galėtų susimazino, vietoj ką turėjo pasidauginti.

Labai pertikrinantis apie unijos galybę atsitikimas buvo Harrisburge, kur 18 tikrų mainų darbininkų priėmė priėgą kaip polegislatorių, sąnariai ir rašė, išlaidinančios šiai valstijai tiesas.

Kada jie pastojo kanidatais, mainieriai priėmė juos ir jie

tapo išrinkti. Dabar jie budami legislaturroje, galės prigelti beti mainierius, pasistengdami išleisti tiesas mainieriams nau dingas.

Suvienujų Amerikos mainierių urėdninkai, kurie per paskutines keles savaites laikė mass-mitingsus po kietasias anglis, stengdamiesi mainierius pertikrinti apie reikalą jų prigulėjimo prie unijos, turėjo gerą pasisekimą; viename tik tai distrikte laike dviejų savaičių jiems pasisekė prirašyti prie unijos 5,000 mainierių. Didelė dalis to skaitliaus yra mūsų žmonės, o nors mums linksmas, kad jie dabar yra un. sąnariais, tačiau reikia gailėtis, kad ėmė tiek laiko ir buvo reikalinga organizatoriams susaukti juos į kruvą ir aiškinti apie reikalingumą prigulėjimo prie unijos.

Imigracijos komisorių raportai rodo, kad vis daugiau ir daugiau mūsų viengenciū ateina į šią šalį kožnus metus ir panašūs raportai yra iš mainų distriktų, kad vis daugiau mūsų vientaučių gauna darbą mainose su kiekvienais metais. Tie vyrai ateina į šią šalį jieškodami geresnių uzdarbių, ne kaip jie turėdavo savo gimtiniam krašte ir pasigaminti vagadlyvesnius namus, ne kaip jie turėjo ten, iš kur atėjo ir tuo pačiu tarpu pasirupinti apie ateitę savo ir vaikų, daug geresnę ir šviesesnę, ne kaip jie turėtų, jei jie pastliktų ten kur jie gimė.

Krutančių paveikslu mašina.

Parodo didesias karias maskolių su Japonais, port Arthur ir parodo daugely kitų smarkių susimūšimų Mandziurijoje. Szita mašina parodo gudrą vaiką Maskolijos ir Japonijoje. Szita mašina iš naujausio padirbimo krutančių paveikslų, kuris prisius 50 ct. stampomis tai tas gaus šią mašiną.

John Page, Box 1192
Salt Lake City, Utah.

Paroda, Daidos ir Balius!

Tik apsvarytik, da niekad nebutas atsitikimas „Moving Pictures Illustrated Songs and Dancing“ ant COLUMBUS SALES 11 North Main Street, Wilkes-Barre, Pa. Pandedelio wakare Goguzio (May) 6 dieną 1907 m. Bus parodyta gražūs krutanti paveiklai iš atsitikimų Lietuvos ir Amerikos. Rodant paveikslus giedos garsus solistas D. Evans, pritaikindamas žodžius prie paveikslų. Po parodai bus lietuviškos dainos dviejų chorų su merginoms ir vienu vyrų. Toliau prasidės šokiai, nes grajus 12 muzikantų. Šokiai tęsis iki 2-jų naktije. Baras bus aprupintas geriausiu alum ir skaniais užkandėliais. Duryš atsidadys nuo 6 kakare. Paroda prasidės 7:15 vak. Įzenga suaugusiems 25c. vaikams 10c. Dalis pelno bus paskirta mokslaviams.

Rodytojas A. T. Rachunas.

Revoliucijos Paveikslas

„Prie Lietuvos“, didelis paveikslas, 22 ir 28 colių, perstato atsitikimą Lietuvoje 1906 m., kaip revolucijonieriai drasko maskolišką kanceleriją. Labai dailus paveikslas pilnuose dažuose, su žaliuojančiais laukais ir mėlynu dangum ir tt. Tokio lietuviško paveikslas da niekur nėra. Reikalingi agentai. Prokė 1 doleris. Adresukit:

Lithuanian Art. Association
Bx 133, Shenandoah, Pa.

K. Milišauskas,

persikraustė nuo 285 E. Market st. ant 18 Baltimore st. Wilkes-Barre.

Dabar laiko Hotelį ir kriaučystę. Reikalą kreipkitės po minėtu adresu

Lietuviškos Literatūros agentas.

Visokios lietuviškos kalboj knygų yra gaunamos pas mane; teipgi užrašinėju lietuviškus Amerikos laikraščius ir iš Lietuvos „Skardą“.

Lietuviai, visados kreipkitės pas savo draugą, P. J. KAILIŲ, 1515 Sheffield st., Allegheny, Pa.

Ant pardavimo.

Farmą parduoda su gera žeme, nauja staba ir kluonas su tvartu.

Ant pardavimo namai geroj vietoj ant gyvenimo, dėl dviejų šeimynų ir vienos.

Ant pardavimo lotai Hile dale, naujos mainos ir geri darbai. Dasižinokit „Vien. Liet.“ Redakcijoj.

Lietuvos Ukininkas.

LAIKRASZTIS

Lietuvos Demokratų Partijos, skiriamas Lietuvos darbo žmonėms Išeina viena kartą per savaitę iš Vilniaus, Lietuvos.

Jame telpa teisingos žinios iš visos Lietuvos ir kitų kraštų svieta.

Lietuvoj metų prekė... \$1.80;
Amerikoje... \$2.50.

Kam yra miela prigimta šalis tėvynė Lietuva, tai užsirašykite minėtąjį laikraštį, iš kurio žinosite kas ten dedasi dabartiniame revoliucijos laike, ir geri pamokiniškai ukės reikaluose.

Vienas no. dėl pamatymo 5 centai
M. J. DAMIJONAITIS,
3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Nuo tėvo ant sunaus.

Mums rodosi, kad šiandieninė meškada gyvenimo yra toje, kad sunus stengesi visada pinigų praleisti negu jo tėvas, dargi visiškai neužsidirbdamas. Sunus neri pradėti tu gyvenimą, kur jo tėvas užbaigė, visai nimirždamas, kad jo tėvas įgijo turtus vien tik per nuolatinį darbą, taupinimą ir gerą sveikatą. Palaidunystė jaunystoje yra geriausia. Tiej, kurie neturėjo progos išauklėti gerai savo kūną, organizmą, ir kurių gromulijimo organai tankiai atsisako veikti, turi butinai vartoti Trinerio Amerikoniškąjį Eliksyrą Karėiojo Vyno. Šitas vaistas padarys jus trumpame laike tvirtais, tokiais, kad be baimės galės užsiimti ant savęs pareigas šiandieninio gyvenimo. Vartok vaistą visuose atsitikimuose nuo netekimo apetito ir pasimazinimo pajėgų, nuo veido išbalimo, nuo nuvargimo. Gaunamas aptiekose. Joseph Triner, 799 So. Ashland Av., Chicago, Ill. Suv. Valst. serijinis num. 346. gvarantuotas tesiog grynų maistų ir vaistų, 30 d. birželio, 1906 m.

„Dziennik Ludowy“

vienatinis lenkų darbininkų dienraštis, prekioja metams 3 dol., puisei metų 1,50. Adresuok:

627 Milwaukee ave. Chicago, Ill.

Auksinis ar Nikelinis Laikrodėlis ir tencuogelis dovanai.

Amerikoniškas laikrodėlis gerai auksuotas, ar nikelinis gvarantuotas, kad laiką gerai rodyt, vertumo \$10 laikrodėlis beveik DYKAI duodamas dėl v. kintų ar merginų, ar vis tiek o kas parduos 24 daktus mūsų daktų po 1c kiekvieną. Prielaukite savo adresą, o mes prisijusime Jewellry perpačtą. Kaip parduoti 1-1 ti-ziųk \$140, o mes pasijusime laikrodėlių ar kitą ką už tą vertę.

CROWN JEWELRY CO. Dept. 8
153 F. Randolph st. Chicago, Ill.